

tjent i over 20 Aar, har altsaa det ene Sted faaet 156 Kr., og det andet Sted 312 Kr. Det er den største Forskjel; men ogsaa andre Steder er Forskjellen stor, saaledes at f. Ex. i Roskilde Amt Procenten er omtrent 12, medens den i Maribo Amt, som vi vel kunne sige er Landets rigeste Amt, har været 18½, i Præstø Amt 17½ o. s. v. Det viser jo, at der er en stor Forskjel, og Mindretallet mener, at det ikke kan blive ved at gaa paa den Maade. Mindretallet mener, at det fremdeles vil blive umuligt for Ministeriet forud at beregne, hvilken Sum en Amtsradskreds skal have, for at Fordelingen kan blive nogenlunde lige. Det er det, der har gjort, at Mindretallet holder paa det, som Udvalgets Flertal i sin Betænkning ogsaa har ubøilket at maatte være det Rigtigste. Vi holde derpaa, fordi et Tillæg, som fordeles paa den Maade, ogsaa blandt Lærerne maa finde Anstød, idet en Lærer i det ene Amt ikke kan gjøre sig fortrolig med, hvorfor han skal have saa lidt i Sammenligning med en tvørigt ligestillet Lærer i et andet Amt; det maa absolut vække Misforstaaelse. Mindretallet mener, at det er den letteste Ting af Verden at forandre det Forhold. Vi kunne maaste faae at høre Grunde, som svakte vor Overbevisning, men vi mene indtil videre, at Forholdet lettest forandres ved at give et ligeligt Procenttillæg. Vi formene endog, at selve Ministeriet vilde have ligesaa lidt Ueilighed ved at se, om denne Beregning er rigtig, som det har ved at udgranste — uden at have tilstrækkelige Momenter til at regne efter — hvorledes Fordelingen af Bølpbet paa de enkelte Skoleraadskredse skal se. Jeg formener, at Ministeriet vilde have ikke saa lidt lettere ved at paase, om Beregningen efter Procent er foretaget rigtig, idet vi formene, at Beregningen ligesom hidtil først skal foretages i de forskjellige Skoleraadskredse. Med disse Ord skal jeg anbefale Mindretallets Forslag og afvente, hvad den ærede Minister har at fremsføre til Grund for sin Fremgangsmaade.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Det har glædet mig at se, at Udvalgets Flertal med Regjeringen er enig i, at den samme Trang til at give Skolelærerne Lønningstillæg, som har været tilstede i de senere Aar, endnu er tilstede, og det er just Erkjendelsen heraf, der ganske naturlig har bragt Regjeringen til at fremsætte dette Lovforslag. Det har forekommet Regjeringen, at det ikke vilde være naturligt Aar for Aar at anmode Rigsdagen om at bevilge denne Sum paa Finansloven, naar man var kommen til den Erkjendelse, at dette Lønningstillæg burde gives, indtil naturligvis Lønningforholdene gennem en almindelig Skolelov kunde blive ordnede fra ny. Jeg tror ikke, at den Betragtning, som Mindretallet i saa Henseende har gjort gjældende, kan holde Stik. Det er ganske sandt, at, fordi et

Lønningstillæg har været bevilget paa Finansloven, om det saa var mere end tre Aar, fremkommer deraf ikke nogen juridisk Ret; det er sikkert, men det er der heller Ingen, der har gjort Paastand paa. Men det er lige saa sikkert, at et saadant Lønningstillæg ikke kan og ikke bør betragtes rent ud som en Raadessaag. Den Klasse af Medborgere, som opnaar et saadant, maa kunne gaa ud fra den Forudsætning, at det har været vel overveiet fra Rigsdagens Side, naar den har bevilget et saadant Tillæg, og altsaa maa kunne gaa ud fra den Forudsætning, at naar Forholdene ikke forandre sig, ville de vedblivende kunne komme til at nyde et saadant Tillæg. Thi den Magt, som Rigsdagen juridisk talt har, vilde blive til et Misbrug, hvis man, uden at tage Hensyn til Forholdene, vilde efter sin sieblifikke Stemning, sieblifikke Villie forandre et saadant Forhold som det, der her er Tale om. Naar Flertallet har villet indskrænke Lovforslaget til kun at skulle gjælde for to Aar, kan jeg finde mig deri, endstjøndt jeg paa ingen Maade kan erkjende de Grundes Rigtighed, som Flertallet derfor har anført. Man har henholdt sig til den Uilighed i Procenten i de forskjellige Skoleraadskredse, som faktisk har været tilstede; men jeg tror, at man har overset, at denne Uilighed allerede nu er mindre, end den har været, og at den med Nødvendighed maa forsvinde. Ganske vist vil man ikke nogenlunde ad den Vej, som Regjeringen har foreslaaet, kunne komme til et saadant Resultat, at Alle faae akkurat lige meget; men naar man vil se hen til, at allerede nu er Forskjellen i Procenten, der gives af de første 800 Kr., ubetydelig, paa 4 eller 5 Skoleraadskredse nær, vil man derigennem have et Fingerpeg paa, at ogsaa den Uilighed, som endnu er tilbage i enkelte af disse Kredse, af sig selv vil forsvinde og sandsynligvis vil forsvinde næste Aar, ialtsald da om 2 Aar. Dengang dette Tillæg første Gang blev bevilget, maatte Regjeringen fordele det mellem Skoleraadskredsene i Henhold til de i Finansloven givne Regler, og man kunde paa Forhaand sige, at en Uilighed og en stor Uilighed sandsynligvis vilde fremkomme, og det viste sig ogsaa. Men det andet Aar blev i Henhold til det statistiske Materiale, som var indsamlet i det første Aar, Fordelingen foreslaaet indsat paa Finansloven med en bestemt Sum til hver Skoleraadskreds, og man kunde have nogen Grund til at vente, at i det andet Aar vilde Procenten allerede ikke have viist sig saa forskjellig. Men da skete der det ialtsald fra dette Synspunkt betragtet Uheldige, at Reglerne i det andet Aar bleve forandrede i Rigsdagen i to Retninger, idet dels konstituerede Lærere og Lærereinder bleve medoptagne, og dels blev den Bestemmelse udtagen, som stod i det første Aars Finanslov, nemlig at de Tillæg, som af Skolefond eller Kommune siden 1ste Januar 1874